

Drie scenario's voor de toekomst van Moerdijk

In de eerste fase van de omgevingsvisie stond het verkennen van de opgaven en ambities centraal. Inmiddels zijn we van start met de tweede fase: koers bepalen. Dit is de fase waarin we richting gaan geven aan de toekomst van Moerdijk. Hierbij maken we gebruik van scenario's.

Het is niet de bedoeling om een van de drie scenario's te kiezen. De scenario's helpen om het gesprek op gang te brengen over welke keuzes voor de toekomst van Moerdijk mogelijk en wenselijk zijn. Pas bij de volgende stap in het omgevingsvisieproces, in fase 3, gaan we specifiek naar concrete gebieden en locaties kijken. Deze scenario's geven alleen voorbeelden.

Tijdens het Atelier Moerdijk 2040 komen drie scenario's aan bod:

1. Vitaal en verbonden Moerdijk
2. Groen-blauw Moerdijk
3. Ondernemend Moerdijk

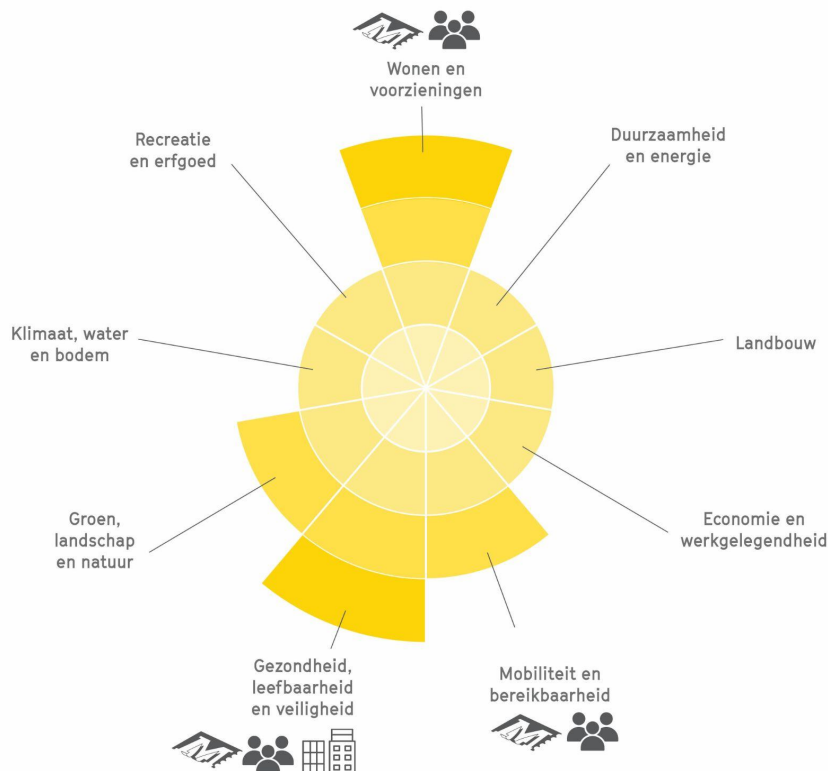
De scenario's brengen drie verschillende 'toekomst' voor Moerdijk in beeld. Ook geven ze inzicht in de keuzes en gevolgen voor verschillende gebieden in de gemeente, zoals de kernen, het buitengebied en bedrijventerreinen.

Graag gaan we met u in gesprek over wat u interessant en kansrijk vindt aan de scenario's. Wat zou u uit de scenario's willen meenemen naar de toekomst van Moerdijk? Ook horen we graag wat u minder passend vindt voor Moerdijk, of eventuele ideeën die u wilt meegeven.

RUI MTE VOLK

1. Scenario 1: Vitaal en verbonden Moerdijk

Kernwoorden: sociale verbinding en brede welvaart centraal

- Woningbouw: nieuw aanbod zet in op het behouden van bewoners door voornamelijk kleine woningen voor starters en senioren te bouwen. We verspreiden nieuwbouw over de gemeente: zo is er voor elke kern wat wils. De gemeente zorgt wel dat het totale woningaanbod elkaar goed aanvult, zodat er geen overaanbod ontstaat. Daarnaast zorgt de gemeente dat de kernen onderling goed verbonden zijn.
- Ook verspreiden we de voorzieningen: in alle kernen zijn diverse voorzieningen (maatschappelijk en commercieel). Daarnaast kennen Zevenbergen, Klundert, Fijnaart en Willemstad bruisende dorpshearten. Deze voorzieningen kunnen alleen bestaan dankzij een groot beroep op vrijwilligers, maar dat betekent dat de voorzieningen niet altijd open zijn. Alleen in Zevenbergen zijn hoogwaardige voorzieningen. Wel is er in alle kernen veel aandacht voor ontmoeting, welzijn en sociale verbondenheid, maar dit in stand houden brengt wel hoge kosten voor de gemeente met zich mee.
- Ruimte voor ontmoeting, verenigingsleven en ontspanning in de kernen krijgen volop aandacht. De gemeente daagt alle kernen uit dit zelfstandig te gaan organiseren en ondersteunt hen hierin maximaal; met subsidies en denkkracht. Vrijwilligers worden zo

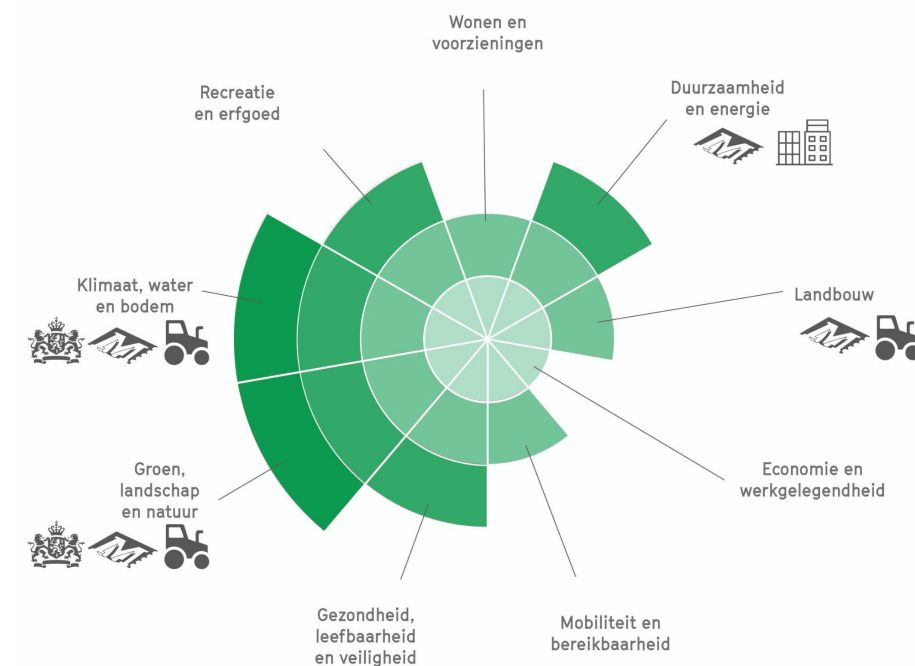
RUI MTE VOLK

goed mogelijk ondersteund, samen met elkaar organiseren is een belangrijk uitgangspunt voor de toekomst.

- Duurzame en slimme mobiliteitsopties staan centraal, zoals deelmobiliteit, openbaar vervoer en snelfietsroutes. Denk ook aan een boodschappenbus, ouderenvervoer, vraaggestuurd vervoer. Als iets niet in de ene kern te vinden is, kun je het gemakkelijk ergens anders in de gemeente Moerdijk halen. Daarbij helpt de gemeente allerlei initiatieven op het gebied van vrijwilligersvervoer, zodat er verschillende vervoersopties beschikbaar zijn. Ook het Bravoflex-netwerk breidt uit.
- Alle kernen krijgen de mogelijkheid om gezamenlijk duurzame energie op te wekken om als dorp zelfvoorzienend te worden. Dit kan in de vorm van wind, zon of een andere manier, maar altijd met de steun van bewoners. De opgewekte energie wordt gebruikt voor eigen dorp en eventuele winst is voor initiatieven die de leefbaarheid bevorderen.
- Moerdijkers vinden het belangrijk dat ook het midden- en kleinbedrijf (MKB) aan de gemeente verbonden blijft. Om deze bedrijven te behouden, wordt er op de kleine bedrijfslocaties extra ruimte gemaakt. De voorwaarde is wel dat de bedrijven meewerken aan een groenere economie en een verbonden samenleving (verenigingsleven).
- Er vindt forse inzet plaats op de gezonde leefomgeving : buiten is plek voor ontmoeting, aantrekkelijke wandelroutes en verbinding met cultuurhistorisch erfgoed (Zuiderwaterlinie, extra dijkroutes).
- Aan de ontwikkeling van het Haven- en Industrierrein worden aanvullende voorwaarden gesteld qua verduurzaming en belasting van de gezondheid. De Roode Vaart reserve op het industrierrein blijft behouden: er komt extra kaderuimte voor het Havenbedrijf maar met aanvullende voorwaarden (op het gebied van leefbaarheid en gezondheid). Schadelijke gevolgen voor milieu en gezondheid van direct omwonenden (Moerdijk, Zevenbergen, Klundert) nemen niet verder toe.
- De extra ruimte die nodig is voor het verduurzamen van de industrie wordt deels binnen de huidige gebieden van het HiM opgelost, deels ten zuiden van de A17. Het verduurzamen van de industrie vraagt immers veel ruimte, denk aan een 380KV-station, aanlanding wind-op-zee of waterstofomzetting.
- Of landbouw kan uitbreiden hangt ervan af of en hoe agrarische ontwikkeling/uitbreiding positief bijdraagt aan het welzijn van Moerdijkers. Op locaties waar weinig sprake is van hinder (geur/geluid etc.) is ruimte voor uitbreiding. Op locaties waar dit in strijd is met de kwaliteit van de gezonde leefomgeving is uitbreiding niet mogelijk. Hier en daar verdwijnen of verplaatsen bedrijven en komen er andere functies - bij voorkeur gericht op zorg, welzijn of wonen - voor terug.

2. Scenario 2: Groen-blauw Moerdijk

Kernwoorden: volop ruimte geven aan klimaatadaptatie, landschappelijke kwaliteit centraal, koppeling met recreatie en toerisme

- Woningbouw: er wordt vooral ingezet op het toevoegen van woningen binnen de gebouwde gebieden en het aanpassen van bestaande woningen. Het vergroenen van het bebouwd gebied, om hittestress te voorkomen, is altijd onderdeel van de bouwplannen. Nieuwe woningbouwplannen (uitbreiding) moeten de bodem- en waterkwaliteit versterken en altijd passen in het landschap. Bij uitbreiding moet ook altijd groen en water in bebouwd gebied worden toegevoegd. Ook moet nieuwbouw altijd natuurinclusief zijn. In het buitengebied is her en der ruimte voor nieuwe woonvormen.
- Qua voorzieningen is de basis op orde in de meeste kernen. (Dit scenario zit dus tussen sterke spreiding (scenario 1) en sterke clustering (scenario 3) in). Door meer in te spelen op recreatie en toerisme ontstaat er aan westkant van de gemeente Moerdijk meer draagvlak voor voorzieningen. Dit is wel enigszins seizoensafhankelijk.
- De Roode Vaart-reservering voor het Haven- en Industrierrein wordt vrijgemaakt voor natuurontwikkeling en klimaatadaptatie. Hierdoor wordt het onderdeel van de 'groenblauwe mantel'.
- De extra ruimte die nodig is voor het verduurzamen van de industrie moet binnen de huidige gebieden van het Haven- en Industriegebied worden opgelost. De milieuruimte wordt teruggeschroefd. Dit alles beperkt de ontwikkeling/uitbreiding van industriële activiteit. Dit betekent mogelijk zelfs afschaling.

RUI MTE VOLK

- Geen nieuwe energie-inpassingen in landschap, enkel in bebouwd gebied of industrieterreinen/werklocaties.
- De groene bufferzone rond HiM/LPM krijgt meer ruimte en wordt hierdoor groter. Hierbij wordt o.a. meer bos aangeplant om 'landschappelijke verstoringen' meer uit het zicht te halen.
- Her en der door de gemeente komen mobiliteitshubs voor recreatief verkeer (toeristen). Bijvoorbeeld een hub in Willemstad waar je de auto parkeert en overstapt op een huurfiets.
- Er is gebouwd aan een netwerk van wandel- en fietsroutes langs toeristische en cultuurhistorische plekken.
- Landbouw wordt klimaatinclusief. Of landbouw kan uitbreiden of ontwikkelen hangt af van hoe het bijdraagt aan de wateropgave, bodemverbetering, natuur- en biodiversiteitswaarden. Om de omslag naar klimaatinclusief te stimuleren, is er ruimte om te experimenteren en mogen boeren hun activiteiten verbreden als aanvulling op hun verdienmodel. Initiatieven voor voedselbossen ontstaan, daarbij vinden samenwerkingen plaats tussen boer en inwoners. Gemeente werkt intensief samen met agrarische sector, het waterschap en andere (natuur)organisaties.
- Er wordt fors ingezet op schone lucht, een gezonde bodem, biodiversiteit en robuust groen. Hieronder valt bijvoorbeeld het herstel van kreken. Dit helpt het voorkomen van wateroverlast en versterkt tegelijkertijd het landschap en de beleving (toerisme).
- Versterken cultuurhistorie en erfgoed. Koppelen aan beleving, maar ook aan klimaatadaptatie. Inundatiegebieden (de overloopgebieden) worden dragers voor biodiversiteit, klimaat en waterberging. O.a. Ruigenhil polder.

3. Scenario 3: Ondernemend Moerdijk

Kernwoorden: duurzame economische ontwikkeling centraal

- Woningbouw vindt voornamelijk plaats aan oostzijde gemeente (Zevenbergen, Moerdijk). Hierbij vindt een wisselwerking plaats met de groei van het Haven- en Industriegebied en Logistiek Park Moerdijk. Er wordt ingezet op aantrekkelijke huisvesting voor vestigers (werknemers, ook arbeidsmigranten). Zevenbergen wordt als het ware een voorstad van Breda. Aan de westzijde van de gemeente Moerdijk worden weinig nieuwe woningen gebouwd. Hier wordt vooral ingezet op het aanpassen van bestaande woningen.
- Het verschil in dynamiek tussen de oost- en westkant van de gemeente neemt toe: in het oosten is de dynamische, stedelijke economie sterker ontwikkeld, terwijl aan de westkant de meer landelijke, recreatieve economie sterk is gegroeid.
- De meeste voorzieningen zitten in Zevenbergen en Klundert. Door de nieuwe bewoners in de gemeente Moerdijk (ook meer kinderen en jongeren) kennen alle kernen bij elkaar een goed voorzieningenniveau. De kleine kernen hebben elk een ontmoetingsplaats en een zorgsteunpunt.
- Bereikbaarheid is zeer belangrijk; in het verbeteren is veel energie en geld gestoken. Zo is knooppunt Zonzeel aangepakt om de verkeersbeheersing op de A16 te verbeteren en is er een goede verbinding naar Zevenbergen gemaakt.
- Station Lage Zwaluwe is opgewaardeerd tot een OV-hub van hoge kwaliteit, waardoor werknemers het HiM/LPM goed kunnen bereiken. Er zijn extra trein- en busverbindingen met Breda, Steenbergen, Halderberge en Roosendaal. Het Haven- en Industrieterrain biedt deelmobiliteit en pendelservices om mensen te verleiden van de bus en trein gebruik te

RUI MTE VOLK

maken. Station Zevenbergen is opgewaardeerd zodat het aantrekkelijker is en meer reizigers aankan.

- Er is een netwerk aan snelfietsroutes aangelegd voor betere fietsverbindingen met Breda en tussen Zevenbergen-LPM-Zevenbergschen Hoek.
- Het bestaande bedrijfsleven, waaronder het Haven en Industrierrein, krijgt de ruimte om groen en gezond te groeien. De voorwaarde is dat negatieve milieu- en gezondheidsgevolgen voor omwonenden niet verder toenemen. Verbeteringen in installaties en productieprocessen zorgen daarvoor. Ook blijft er ruimte voor het MKB; zo wordt het regionale bedrijventerrein Zevenbergen Noord verder ontwikkeld voor duurzame ondernemingen. Daarbij is veel aandacht voor een passende arbeidsmarkt. Door in te zetten op bijvoorbeeld robotisering zijn minder laaggeschoold personeel of arbeidsmigranten nodig. Ook aan de westzijde van station Lage Zwaluwe is nog ruimte voor de groei van een aantal bedrijven. Ook aan de westkant van de gemeente krijgen recreatieve ondernemers meer ruimte om te groeien, bijvoorbeeld rond de jachthaven en verblijfsrecreatie (o.a. uitbreiding camping Bovensluis).
- Bestaande bedrijfsactiviteiten worden versneld verduurzaamd. Daarom is de komst van de Delta Corridor, vier pijpleidingen tussen Rotterdam - Chemelot - Duitsland, erg belangrijk. Dit biedt kansen voor transport van waterstof en CO2-afvoer en maakt het (sneller) verduurzamen van de industrie mogelijk. Daarnaast wordt de Roode Vaart reservering op het Haven- en Industrierrein ingezet om extra 'schuifruimte' toe te voegen voor verduurzaming. Het verduurzamen van de industrie vraagt immers veel ruimte, denk aan een 380KV-station, aanlanding wind-op-zee of waterstofomzetting. Met deze verduurzamingsslag krijgt Moerdijk een rol als regionale energiehub.
- Landbouw: uitbreiding en ontwikkeling blijft mogelijk, maar de landbouw ontwikkelt zich richting het biobased profiel: daarbij worden gewassen geteeld voor niet-voedselproductie, zoals bouwmaterialen of producten voor de groene chemische industrie. Boeren, haven en industrie spelen daar allemaal op in.
- Via nauwe samenwerking tussen onderwijs-overheid-bedrijfsleven wordt gewerkt aan sterke leer-werk-netwerken in Moerdijk, omdat er meer passende en extra arbeidskrachten nodig zijn. Daarbij worden specifiek de netwerken rond LPM benut, en rond station Lage Zwaluwe wordt een uitwisselingsplek opgezet, waar ondernemers, studenten, onderwijsinstellingen en overheden elkaar kunnen ontmoeten en samenwerken.